

รูปแบบการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนคำปลาผานาทวีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

The Model of Learning Achievement Development of Students at Kamplaphaanatawee School under the Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office, Zone 3

กิตติชัย โคจัน

Kittichai Ko-ngan

ผู้อำนวยการโรงเรียนคำปลาผานาทวี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

The director of Kamplaphanatawee School under the Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office, Zone 3

Corresponding author, E-mail: kittichai503@gmail.com, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2455-0205>

Received 20/03/2022

Revised 24/03/2022

Accepted 25/03/2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนคำปลาผานาทวี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนคำปลาผานาทวี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนคำปลาผานาทวี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 และเพื่อทดลองใช้และศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนคำปลาผานาทวี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า

องค์ประกอบการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนคำปลาผานาทวี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การพัฒนาภาวะผู้นำ ทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 2) การพัฒนาครูผู้สอน 3) การสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน และ 4) การสร้างเครือข่ายภายนอกร่วมพัฒนา ซึ่งทั้ง 4 องค์ประกอบ มีความเหมาะสมตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.69 เมื่อพิจารณาเป็น รายองค์ประกอบ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกองค์ประกอบ โดยองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.89 รองลงมา คือ การพัฒนาครูผู้สอน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.71 ส่วนองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การสร้างเครือข่ายภายนอก ร่วมพัฒนา โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54

คำสำคัญ: รูปแบบการพัฒนา, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

Abstract

The purpose of this research was to study the components of learning achievement development of students at Kamplaphanatawee school under the Sakon Nakhon primary educational service area office, zone 3 to study the current and desirable conditions for learning achievement development of students at Kamplaphanaatawee school under the Sakon Nakhon primary educational service area office, zone 3 to create and develop a model for learning achievement development of students of Kamplaphanatawee school under the Sakon Nakhon primary educational service area office, zone 3 and to test and study the results of using the model of learning achievement development of students at Kamplaphanatawee school under the Sakon Nakhon primary educational service area office, zone 3. The findings were found as follows:

The components for learning achievement development of students at Kamplaphanatawee school, it was found that there were 4 components: 1) The instructional leadership development of school principals 2) The teacher's teaching development 3) Participation creating of community and 4) An external network creating to co-development which all 4 components are appropriate according to the opinions of 5 experts. Overall, it's at the highest level with an average value of 4.69. When considering each component, it was found that it was at the highest level for all components. The component with the highest average was instructional leadership development of school principals which the mean was 4.89, followed by teacher's teaching development which the mean was 4.71. The component with the lowest mean was the external network co-development. with an average of 4.54.

Keywords: The Model of Development, Learning Achievement Development of Students

บทนำ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในรัชกาลที่ 9 ได้ตรัสว่า “การศึกษาเป็นเรื่องใหญ่และสำคัญยิ่งของมนุษย์ คนเราเมื่อเกิดมาก็ได้รับการสั่งสอนจากบิดามารดาอันเป็นความรู้เบื้องต้น เมื่อเจริญเติบโตขึ้นก็เป็นหน้าที่ของครูซึ่งคอยสั่งสอนให้ได้รับวิชาความรู้และอบรมจิตใจให้พร้อมด้วยคุณธรรมเพื่อจะได้เป็นพลเมืองที่ดีของชาติสืบไป” (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2558: 23) ทั้งนี้ เป้าหมายที่แท้จริงของการศึกษาคือ การยกระดับความเป็นมนุษย์หรือเพิ่มสมรรถนะ ด้านต่างๆ ให้เต็มตามศักยภาพของความเป็นมนุษย์ (Northouse, 2016: 12) โดยในศตวรรษที่ 21 นี้ สมรรถนะนักเรียนที่สำคัญคือ 3R คือ Reading อ่านออก (W) Riting เขียนได้

(A) Rithmatic มีทักษะในการคำนวณ และ 8C คือ Critical Thinking and Problem Solving มีทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และแก้ไขปัญหาได้ Creativity and Innovation คิดอย่างสร้างสรรค์ และคิด เชิงนวัตกรรม Collaboration Teamwork and Leadership ความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ Communication Information and Media Literacy ทักษะในการสื่อสาร และการรู้เท่าทันสื่อ Cross-cultural Understanding ความเข้าใจความแตกต่าง ทางวัฒนธรรม มีกระบวนการคิดข้ามวัฒนธรรม Computing and ICT Literacy ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ และการรู้เท่าทันเทคโนโลยี Career and Learning Skills ทักษะทางอาชีพและการเรียนรู้ Compassion มีคุณธรรม มีความเมตตา กรุณา มีระเบียบวินัย (Bernier, 2015: 21; Lunenburg, 2017: 14; วิจารย์ พานิช, 2556: 6) การประเมินคุณภาพนักเรียนระดับชาติไม่ว่าจะเป็น O-NET NT หรือ RT สะท้อนให้เห็นถึงความสำเร็จ ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในทุกระดับ รวมทั้งเป็นข้อมูลพื้นฐาน ในการกำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2555: 35) นอกจากนี้ ผลการประเมินคุณภาพนักเรียนยังช่วย ในการวางแผนพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลให้สามารถพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพของตนเองอีกด้วย ผลการประเมินระดับชาติที่ได้จะเป็นข้อมูลสำคัญที่สะท้อนคุณภาพของสถานศึกษา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพในการจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวม ซึ่งจะใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการกำหนดนโยบาย กำหนดยุทธศาสตร์ แผนการศึกษาของชาติ ระดับส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และระดับสถานศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559: 6) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงเป็นตัวบ่งชี้สำคัญที่สะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพนักเรียน และคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งที่ผ่านมามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาหลักของระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (O-NET) จะมีค่าเฉลี่ยโดยรวมทั้งประเทศต่ำกว่าระดับชาติ จากข้อมูลดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าคุณภาพการศึกษายังอยู่ในระดับที่ต้องมีการพัฒนาอย่างจริงจัง โดยมุ่งเป้าหมายไปที่การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนในการยกระดับผลสัมฤทธิ์และทักษะอื่นๆ อย่างรอบด้าน ซึ่งผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนคำปลาผานาทวี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ในปีการศึกษาที่ผ่านมา (2562) พบว่า ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ O-NET เท่ากับ 34.63 ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยที่ต่ำกว่าระดับประเทศ (ค่าเฉลี่ยระดับประเทศ 37.99) (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2564: 22) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ NT เท่ากับ 37.50 ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยที่ต่ำกว่าระดับประเทศ (ค่าเฉลี่ยระดับประเทศ 45.70) และการพัฒนาระหว่างปีการศึกษาลดลงทุกวิชา ส่วนผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านออกของผู้เรียน RT ด้านการอ่านรู้เรื่องมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 71.55 ซึ่งเป็น

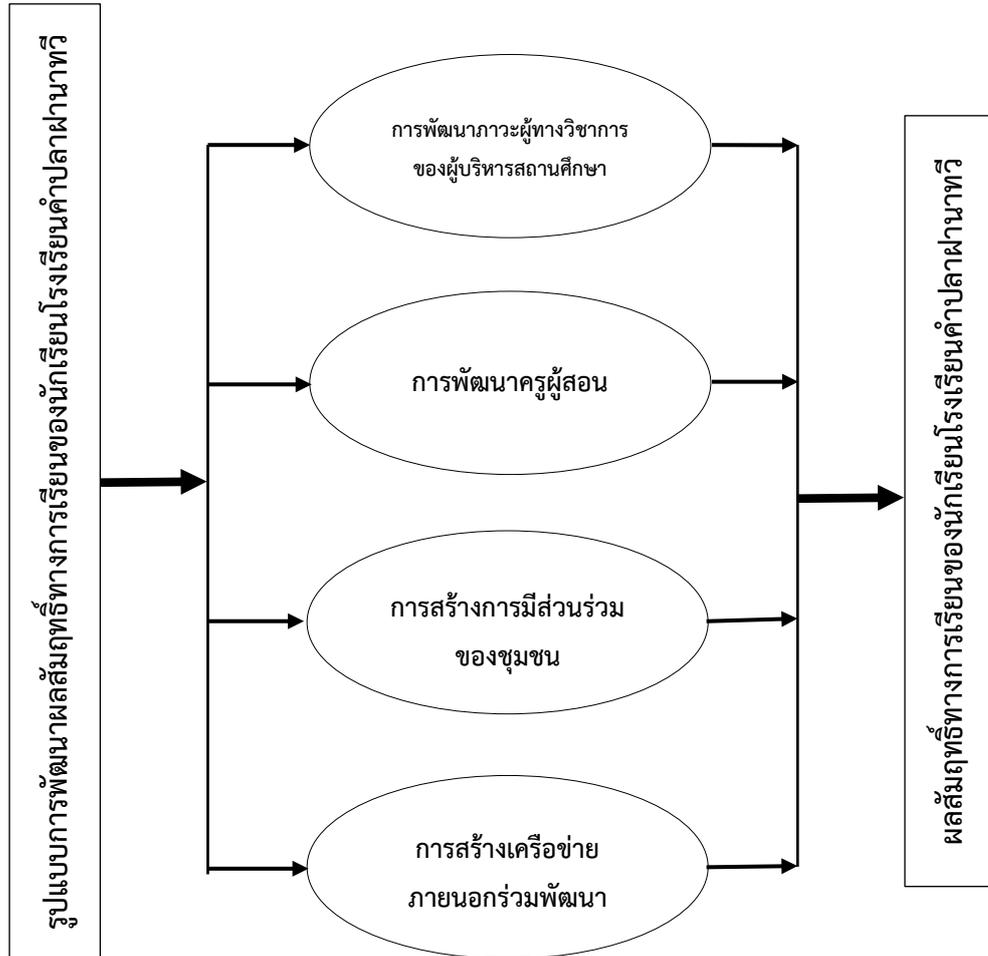
ค่าเฉลี่ยที่ต่ำกว่าระดับประเทศ (ค่าเฉลี่ยระดับประเทศ 72.81) (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2564: 26) นอกจากนี้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาพื้นฐานโดยรวมปีการศึกษา 2561 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 75.82 ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาพื้นฐานโดยรวมในปีการศึกษา 2562 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 73.70 ซึ่งเมื่อเปรียบผลสัมฤทธิ์รายวิชาพื้นฐานระหว่างปีการศึกษามีค่าเฉลี่ยที่ต่ำลง (โรงเรียนคำปลาผานาทวี, 2563: 10) ดังนั้น จากปัญหาความจำเป็นและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษา ได้เล็งเห็นปัญหาและความสำคัญในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนคำปลาผานาทวีให้สูงขึ้นทั้ง O-NET NT RT และรายวิชาพื้นฐานตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จึงได้ดำเนินการทำวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนคำปลาผานาทวี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 เพื่อใช้เป็นรูปแบบในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนคำปลาผานาทวีให้สูงขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนคำปลาผานาทวี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3
2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนคำปลาผานาทวี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3
3. เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียน คำปลาผานาทวี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3
4. เพื่อทดลองใช้และศึกษาผลการใช้รูปแบบ การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียน คำปลาผานาทวี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาและสังเคราะห์เอกสาร ตำรา หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Content Synthesis) ผู้วิจัยจึงได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย เพื่อนำไปสู่รูปแบบการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนคำปลาผานาทวี ดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งวิธีดำเนินการวิจัยออกเป็น 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาและสังเคราะห์องค์ประกอบการพัฒนาผลสัมฤทธิ์

ระยะที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

ระยะที่ 3 สร้างและพัฒนาแบบการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

ระยะที่ 4 ทดลองใช้และศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ โดยผู้วิจัยกำหนดคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญไว้ เป็นผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชี่ยวชาญและ/หรือเป็นผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ซึ่งได้มาโดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และผู้ทรงคุณวุฒิ โดยผู้วิจัยกำหนดคุณสมบัติผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นอาจารย์สอนในสถาบันการศึกษาระดับรองศาสตราจารย์ขึ้นไปและมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 5 คน ซึ่งได้มาโดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือวิจัย

ระยะที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

ระยะที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

ระยะที่ 3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง (Semi-structure Interview) เพื่อศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 และแบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนคำปลาผานาทวี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

ระยะที่ 4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบบันทึกข้อมูลผลการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน คู่มือการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนคำปลาผานาทวี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนคำปลาผานาทวี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยแบ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลออกเป็น 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาเอกสาร ตำรา หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สืบเคราะห์องค์ประกอบตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน

ระยะที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งผ่านการตรวจพิจารณาโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน จากประชากรซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ของโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 225 คน และกลุ่มตัวอย่าง 98 คน ซึ่งได้มาโดยเลือกแบบเจาะจง

ระยะที่ 3 ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจากโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศและสัมภาษณ์ผู้บริหารและคณะครู และร่างรูปแบบการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

ระยะที่ 4 สร้างคู่มือการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน นำรูปแบบการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมายจำนวน 90 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู และนักเรียนโรงเรียนคำปลาผานาทวี ซึ่งได้มาโดยเลือกแบบเจาะจง และศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาและสรุปผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนา

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนก เป็น รายชื่อ รายด้าน และโดยรวม แล้วแสดงในรูปตารางและบรรยายประกอบ

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนโรงเรียนคำปลาผานาทวี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า มี 4 องค์ประกอบ 26 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) การพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 2) การพัฒนาครูผู้สอน 3) การสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน และ 4) การสร้างเครือข่ายภายนอกร่วมพัฒนา ซึ่งทั้ง 4 องค์ประกอบมีความเหมาะสมขององค์ประกอบ การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.69 เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกองค์ประกอบ โดยองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.89 รองลงมา คือ การพัฒนาครูผู้สอน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.71 ส่วนองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การสร้างเครือข่ายภายนอกร่วมพัฒนา โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา (Good Director: G1) มี 7 ตัวบ่งชี้ ได้แก่

1.1 วิเคราะห์ภารกิจของสถานศึกษา แล้วกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย หลักการ จุดหมาย และกลยุทธ์ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนร่วมกัน

1.2 ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย ยืดหยุ่นได้ และให้สอดคล้องกับท้องถิ่นและทักษะในศตวรรษที่ 21

1.3 มุ่งการทำงานเป็นทีม โดยให้ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน และผู้มีส่วนได้เสียมีส่วนร่วมในการพัฒนา

1.4 ศึกษา ค้นคว้า แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ออกแบบ และทดลองนวัตกรรมการบริหารเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

1.5 กำหนดความต้องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์และตัดสินใจในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมบนฐานข้อมูล

1.6 กำหนดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนไว้ อย่างเหมาะสม

1.7 พัฒนาห้องเรียนให้เป็นห้องเรียนแห่งการเรียนรู้ เป็นห้องเรียนแห่งการแสวงหาการเรียนรู้ เป็นห้องเรียนที่มีความสุข และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจัดการเรียนการสอนอย่างเต็มที่

2. องค์ประกอบด้านการพัฒนาครูผู้สอน (Good Teacher: G2) มี 10 ตัวบ่งชี้ ได้แก่

2.1 สร้างแรงจูงใจโดยการยกย่อง ชมเชย ให้รางวัล และให้ความดีความชอบตามความสามารถ เพื่อให้ครูมีขวัญกำลังใจในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

2.2 ให้โอกาสครูได้เข้าอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน และประชุมในเวทีต่างๆ เพื่อนำมา พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

2.3 ส่งเสริมครูให้เกิดความตระหนัก มีจิตวิญญาณความเป็นครู มีคุณธรรม จริยธรรม และ มีความรับผิดชอบในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

2.4 จัดให้ครูได้จัดการเรียนการสอนตามความรู้ ความสามารถหรือความถนัด เพื่อให้เต็มใจและใช้ความสามารถได้อย่างเต็มศักยภาพในการพัฒนาเทคนิคการสอนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น

2.5 ส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตร สาระ มาตรฐาน และตัวชี้วัด ตลอดทั้งวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

2.6 ส่งเสริมให้ครูรวมกลุ่มเป็นชุมชนและเป็นเครือข่าย มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และมีการถอดบทเรียนร่วมกัน ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาทั้งในสาขาวิชาเดียวกันและต่างสาขาวิชา เพื่อนำมาพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

2.7 ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน การใช้เทคโนโลยีการสอน การพัฒนาสื่อการสอน และการพัฒนานวัตกรรมการสอนอย่างหลากหลาย เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

2.8 ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.9 ส่งเสริมให้ครูพัฒนาเครื่องมือการวัด (เช่น ข้อสอบ แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบทดสอบ) อย่างหลากหลาย และประเมินผลในขณะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในลักษณะของการประเมินเพื่อพัฒนาเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเมื่อสอนเสร็จในแต่ละตัวชี้วัด

2.10 จัดให้มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม แนะนำ ให้คำปรึกษา และประเมินการสอนของครู อย่างกัลยาณมิตรและต่อเนื่อง

3. องค์ประกอบด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน (Good Community: G4) มี 4 ตัวบ่งชี้ ได้แก่

3.1 สร้างศรัทธาและความเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครอง ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้มีส่วนได้เสีย ด้วยความมุ่งมั่นในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนด้วยวิธีที่หลากหลาย

3.2 จัดกิจกรรมบริการและประสานใจชุมชนชนเพื่อให้มีความรักและรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียน แล้วร่วมกันพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนร่วมกัน เช่น กิจกรรมซับน้ำตาชุมชน กิจกรรมครูที่บ้าน และกิจกรรมพี่ช่วยน้อง

3.3 จัดกิจกรรมให้ผู้ปกครอง ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครู นักเรียน และผู้มีส่วนได้เสีย ได้สร้างความสัมพันธ์กันอย่างแน่นแฟ้น เพื่อให้เกิดความคุ้นเคย สนับสนุน กลมเกลียว สามัคคี มีน้ำใจ แล้วพร้อมใจกันร่วมพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนร่วมกัน

3.4 แสวงหา ส่งเสริม และสนับสนุนปราชญ์ชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่ในชุมชนและนอกชุมชนมาร่วมพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

4. องค์ประกอบด้านการสร้างเครือข่ายภายนอกร่วมพัฒนา (Good Network: G4) มี 4 ตัวบ่งชี้ ได้แก่

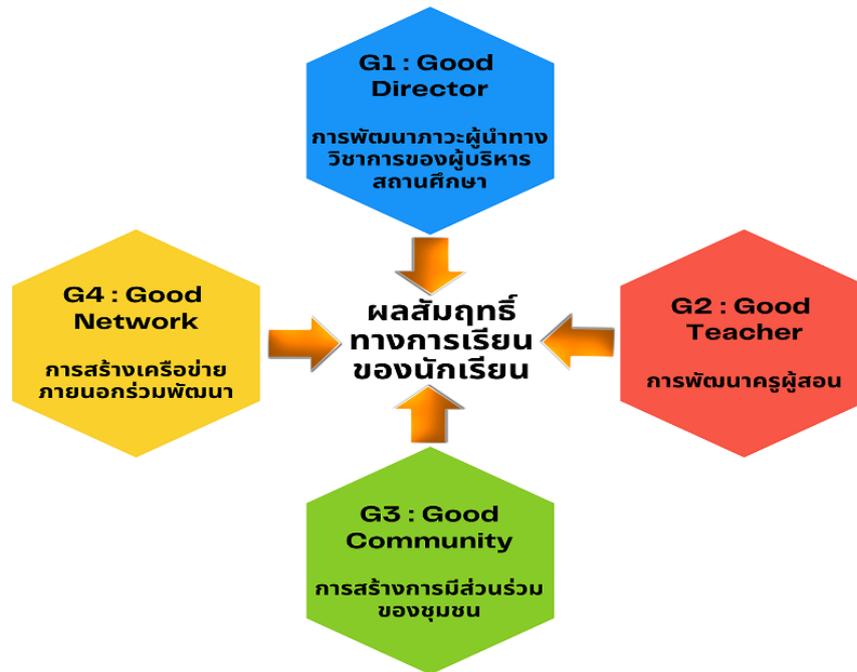
4.1 สร้างความเข้าใจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและประสานความร่วมมือในการพัฒนา

4.2 ประสานความร่วมมือกับบุคคล สถานศึกษา หรือหน่วยงานภายนอกให้เข้ามาร่วมกันส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เช่น การทำ MOU กับสมาคมแลกเปลี่ยนโลกทัศน์ (สมาคมต่างชาติ) เพื่อส่งเสริม การสื่อสารภาษาอังกฤษได้อย่างต่อเนื่อง

4.3 ส่งเสริมให้โรงเรียนที่มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

4.4 สร้างเครือข่ายค่ายวิชาการกับโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเดียวกันและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง

4.5 ระดมทรัพยากรจากเครือข่ายภายนอกด้วยรูปแบบต่างๆ อย่างหลากหลาย ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาอาคารและสถานที่ให้เอื้อและเป็นบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อให้ส่งผลต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ดังแผนภาพที่ 2

แผนภาพที่ 2 รูปแบบการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนคำปลาฟานาทวี

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนคำปลาฟานาทวี สามารถสรุปผลและอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลการสร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียน คำปลาฟานาทวี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ได้รูปแบบ 4Gs Model ประกอบด้วย G1 (Good Director) การพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา G2 (Good Teacher) การพัฒนาครูผู้สอน G3 (Good Community) การสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน และ G4 (Good Network) การสร้างเครือข่ายภายนอกร่วมพัฒนา ซึ่งรูปแบบการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนคำปลาฟานาทวี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มีความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนคำปลาฟานาทวี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกองค์ประกอบ โดยองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.78 รองลงมา คือ การพัฒนาครูผู้สอน โดยมีค่าเฉลี่ย

เท่ากับ 4.74 ส่วนองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การสร้างเครือข่ายภายนอกร่วมพัฒนา โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57

ทั้งนี้ อาจเนื่องจากว่า การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจะเริ่มจากการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นหัวใจสำคัญ เพราะการวิเคราะห์ภารกิจของสถานศึกษา กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย หลักการ จุดหมาย และกลยุทธ์ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนร่วมกัน จะต้องอาศัยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นอันดับแรก ดังนั้น การพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เมื่อพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแล้ว จำเป็นต้องพัฒนาการสอนของครูให้มีทักษะในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งครูผู้สอนเป็นบุคคลที่มีความสำคัญรองลงมาจากผู้บริหารสถานศึกษาเพราะต้องคอยปฏิบัติตามทิศทางที่ผู้บริหารสถานศึกษากำหนด สั่งการ หรือประสานงาน จึงกำหนดเป็นองค์ประกอบที่ 2 ของรูปแบบการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนคำปลาผานาทวี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 เมื่อพัฒนาครูผู้สอนแล้ว จำเป็นต้องสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาโรงเรียนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ร่วมกัน เพราะชุมชนก็มีส่วนสำคัญในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์โดยคอยสนับสนุนเรื่องทรัพยากรต่างๆ เช่น งบประมาณ บุคคล ปรชาญชุมชน และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อช่วยเติมเต็มผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนร่วมกัน ผู้วิจัยจึงกำหนดเป็นองค์ประกอบที่ 3 ของรูปแบบการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เมื่อสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนซึ่งเป็นภายในชุมชนเองแล้ว จึงจำเป็นต้องสร้างเครือข่ายภายนอกร่วมพัฒนา เพราะการที่จะอาศัยเพียงชุมชนก็จะทำให้มีขีดจำกัดในการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาสถานศึกษา ซึ่งต้องอาศัยเครือข่ายภายนอกมาช่วยเสริมอีกแรงจึงจะทำให้การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสมบูรณ์แบบมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงกำหนดเป็นองค์ประกอบที่ 4 ซึ่งสอดคล้องกับสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฐานิตา นพฤทธิ์ (2556: 56) ที่ได้ศึกษานวัตกรรมการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนในฝัน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการจะพัฒนานวัตกรรมการบริหารและทดลองใช้ อย่างต่อเนื่อง ตลอดทั้งใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็น ตัวขับเคลื่อนนวัตกรรม เป็นผู้นำในการพัฒนาครู พัฒนาหลักสูตร และเป็นนักประสานงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาทั้งในชุมชนและนอกชุมชน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Bizer-hansen (2020: 37) ที่ได้ศึกษาการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนนักเรียนในห้องเรียนศตวรรษ 21 พบว่า การพัฒนาผลสัมฤทธิ์นักเรียนและกระบวนการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ การวัดและประเมินผล โดยเฉพาะการประเมินที่ทักษะของผู้เรียนให้สามารถทำได้จริงในสถานการณ์นั้นๆ โดยใช้กระบวนการวัดและประเมินผลเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาผลสัมฤทธิ์และกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน รวมทั้งสอดคล้องกับแนวคิดของสุรพล พิมพ์สอน (2557: 87) ที่ได้ศึกษาเรื่องกลยุทธ์ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 พบว่ากลยุทธ์ที่ใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนเก่ง จำนวน 4 กลยุทธ์ คือ กลยุทธ์ส่งเสริมพัฒนาครูและ

บุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ กลยุทธ์พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาด้วยระบบคุณภาพตามมาตรฐานสากล เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน กลยุทธ์พัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และกลยุทธ์ขยายโอกาสทางการศึกษาพัฒนาสิ่งแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มศักยภาพ นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับแนวคิดของวิจารณ์ พานิช (2556: 45) ยังได้กล่าวว่า การพัฒนาผลสัมฤทธิ์นักเรียนต้องมุ่งไปที่การส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ ได้เข้าใจ และได้ฝึกพัฒนาการ จัดระเบียบความรู้ อย่างหลากหลาย ด้วยการลงมือปฏิบัติ โดยให้ครูคอยติดตามตรวจสอบวัด และประเมินผลการทำงานของนักเรียนเพื่อทราบข้อบกพร่องและนำไปสู่การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ให้ดียิ่งขึ้น โดยผ่านการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ อย่างหลากหลาย ด้วยเหตุนี้ รูปแบบการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนคำปลาผานาทวี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จึงเป็นรูปแบบ 4Gs Model ซึ่งประกอบด้วย G1 (Good Director) การพัฒนาภาวะผู้นำ ทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา G2 (Good Teacher) การพัฒนาครูผู้สอน G3 (Good Community) การสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน และ G4 (Good Network) การสร้างเครือข่ายภายนอกร่วมพัฒนา

2. ผลการใช้รูปแบบการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนคำปลาผานาทวี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (Ordinary National Educational Test: O-NET) โดยรวม ปีการศึกษา 2563 เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2562 ร้อยละ 21.98 เมื่อพิจารณาเป็นรายวิชา พบว่า มีค่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติเพิ่มขึ้นทั้ง 4 วิชา โดยวิชาที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยปีการศึกษา 2563 เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2562 สูงสุด คือ วิชาภาษาอังกฤษ เพิ่มขึ้นร้อยละ 46.98 รองลงมา คือ วิชาวิทยาศาสตร์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 17.52 วิชาภาษาไทย เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.38 และวิชาคณิตศาสตร์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.10 ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยโดยรวมสูงกว่าระดับประเทศ ค่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (National Test: NT) โดยรวม ปีการศึกษา 2563 เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2562 ร้อยละ 19.52 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติเพิ่มขึ้นทั้ง 2 ด้าน โดย ด้านที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยปีการศึกษา 2563 เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2562 สูงสุด คือ ด้านภาษาไทย เพิ่มขึ้นร้อยละ 20.71 รองลงมา คือ ด้านคณิตศาสตร์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 18.45 ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยโดยรวมสูงกว่าระดับประเทศ ค่าคะแนนเฉลี่ยผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (Reading Test: RT) โดยรวมปีการศึกษา 2563 เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2562 ร้อยละ 19.18 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าคะแนนเฉลี่ยผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านเพิ่มขึ้นทั้ง 2 ด้าน โดยด้านที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยปีการศึกษา 2563 เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2562 สูงสุด คือ ด้านการอ่านรู้เรื่อง เพิ่มขึ้นร้อยละ 17.11 รองลงมา คือ ด้านการอ่านออกเสียง เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.22 ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยโดยรวมสูงกว่าระดับประเทศ และค่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนรายวิชาพื้นฐานของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 โดยรวมปีการศึกษา 2563 เพิ่มขึ้น จากปีการศึกษา 2562 ร้อยละ 11.07 เมื่อพิจารณาเป็นรายวิชา พบว่า มีค่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาพื้นฐานเพิ่มขึ้นทั้ง 9 วิชา โดยวิชา ที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยปีการศึกษา 2563 เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2562 สูงสุด คือ วิชาภาษาไทย เพิ่มขึ้นร้อยละ 25.64 รองลงมา คือ วิชาคณิตศาสตร์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.49 วิชาการงานอาชีพเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.43 วิชาสังคมศึกษา เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.19 วิชาภาษาอังกฤษ เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.64 วิชาวิทยาศาสตร์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.92 วิชาสุขศึกษาและพลศึกษา เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.61 วิชาศิลปะ เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.50 และวิชาประวัติศาสตร์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.23 ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยโดยรวมสูงขึ้น

ทั้งนี้ อาจเนื่องจากว่า รูปแบบการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนคำปลาผานาหวี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 เป็นรูปแบบการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ที่เป็นระบบ ระเบียบ เป็นขั้น เป็นตอน และที่สำคัญเป็นนวัตกรรมที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง โดยเริ่มจากการพัฒนา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จากนั้น ก็มีการพัฒนาครูผู้สอนด้วยรูปแบบที่หลากหลายทำให้ ครูมีจิตวิญญาณ มีความรับผิดชอบ มีทักษะ มีเทคนิคใหม่ๆ และพัฒนานวัตกรรมหรือสื่อการสอนที่ท้าทาย น่าสนใจในการจัดการเรียนการสอนอยู่เสมอ ตลอดทั้งครูมีขวัญและกำลังใจในการทำงาน เพราะผู้บริหารมีการมีการเสริมแรงด้วยการยกย่องชมเชยและให้รางวัลตามความรู้ความสามารถและผลงานตามศักยภาพของแต่ละบุคคล รวมทั้งยังมีการสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนให้เข้ามาร่วมจัดการศึกษาร่วมกัน ซึ่งทำให้ชุมชนมีความเข้าใจ มีความตระหนัก รักโรงเรียน และรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียนร่วมกันแล้วพร้อมใจและสามัคคีกันในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนร่วมกับโรงเรียน นอกจากนั้น ยังมีการสร้างเครือข่ายภายนอก ร่วมพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนอย่างหลากหลาย เช่น ปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น การทำ MOU กับ โรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านผลสัมฤทธิ์ และที่สำคัญคือการทำ MOU ร่วมกับสมาคมแลกเปลี่ยนโลกทัศน์ ซึ่งเป็นสมาคมต่างชาติที่คอยส่งอาสาสมัครชาวต่างชาติมาร่วมพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้าน ภาษาอังกฤษและวิชาอื่นๆ ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทั้งระดับชาติของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการประเมินการอ่านของนักเรียน ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาพื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 เพิ่มขึ้นตามลำดับ เพราะรูปแบบการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนคำปลาผานาหวี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวินตัน (Winston, 2017: 76) ที่ได้กล่าวว่า การสร้างบรรยากาศการทำงาน การประสานงานการสื่อสาร การปรับตัวเข้ากับ สถานการณ์ การเสริมแรง และการมีส่วนร่วมในการทำงาน โดยมี ส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และภาคีเครือข่ายจะส่งผลต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน และ สอดคล้องกับแนวคิดของฮิกซัน (Hixson, 2019: 64) ที่ได้กล่าวว่า การประสานงาน การติดต่อกัน การสร้าง ความร่วมมือ และการมอบหมายงานตาม ความถนัดหรือตามความรู้ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาต่อ

ครูผู้สอน ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนที่สามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ รวมทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของอรพรรณ โจมทา (2556: 19) ที่ได้ศึกษาศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคะแนน O-NET ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า การเรียนกวดวิชา พฤติกรรมการทบทวนก่อนสอบของนักเรียน ความตั้งใจเรียน เจตคติต่อการเรียน และการเห็นความสำคัญในการสอบทั้งของผู้บริหารสถานศึกษาของครูและของนักเรียนต่างส่งผลต่อคะแนน O-NET ของนักเรียน ตลอดทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของธนสมพร มโนรัตน์ (2560: 71) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติของโรงเรียนบ้านห้องวารี (นิพัทธ์ธรรมมาภรณ์อุปถัมภ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การพัฒนาครูและบุคลากรเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การจัดกิจกรรม การเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และการตรวจสอบเพื่อปรับปรุงการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้วยเหตุนี้ ผลการใช้รูปแบบ การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนคำปลาผานาทวี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จึงเป็นรูปแบบ 4Gs Model ซึ่งประกอบด้วย G1 (Good Director) การพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา G2 (Good Teacher) การพัฒนาครูผู้สอน G3 (Good Community) การสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน และ G4 (Good Network) การสร้างเครือข่ายภายนอกร่วมพัฒนา ซึ่งช่วยให้ค่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนคำปลาผานาทวีสูงขึ้น ทั้งระดับชาติและรายวิชาพื้นฐาน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

รูปแบบการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนคำปลาผานาทวี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ที่พัฒนาขึ้นในครั้งนี้ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้นสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ หรือกระทรวงอื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ควรมีการนำไปจัดทำเป็นรูปแบบ คู่มือ แบบประเมิน หรือนวัตกรรมในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยใช้รูปแบบที่ได้รับ การตรวจสอบในงานวิจัยนี้เป็นแนวทาง เพื่อให้ได้คู่มือหรือชุดฝึกอบรมในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

2.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่นหรือสังกัดอื่น เพื่อให้ได้รูปแบบการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เหมาะสมกับบริบทนั้นๆ

2.3 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาคุณภาพนักเรียนในด้านอื่นๆ เพื่อให้ได้รูปแบบ การพัฒนาคุณภาพนักเรียนอย่างเต็มตามศักยภาพและครอบคลุมการพัฒนาคุณภาพทุกด้าน

เอกสารอ้างอิง

- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2555). *การคิดเชิงอนาคต*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: ชัคเชสมิเดีย.
- ฐานิตา นพฤทธิ์. (2556). *นวัตกรรมการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนในฝัน*. ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ธนสมพร มโนรัตน์. (2560). *รูปแบบการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติของโรงเรียนบ้านหนองวารี (นิพัทธ์ธรรมมาภรณ์อุปถัมภ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ศรีสะเกษ เขต 2*. รายงานการวิจัย, ศรีสะเกษ.
- โรงเรียนคำปลาผานาทวี. (2563). *รายงานการประเมินตนเองประจำปีการศึกษา 2563*. โรงเรียนคำปลาผานาทวี: สกลนคร.
- วิจารณ์ พานิช. (2556). *การเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: โอเพ่นเวิลด์ส์ พับลิชชิง เฮ้าส์ จำกัด.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2564). *ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติ ปีการศึกษา 2563*. กรุงเทพฯ: สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน).
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2558). *เดินทางปฏิรูปการศึกษาไทย*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2559). *รายงานการวิจัยแนวโน้มภาพอนาคตการศึกษา และการเรียนรู้ของไทยในปี พ.ศ. 2573*. กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2564). *ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติ ปีการศึกษา 2563*. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สุรพล พิมพ์สอน. (2557). *กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41*. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชายุทธศาสตร์การบริหารและการพัฒนา. กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- อรพรรณ โจมทา. (2556). *การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคะแนน O-NET ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2555 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2*. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- Bernier, A.N. (2015). *Designing a Systems Based Curriculum to Develop 21st Century Sustainability Literacy and Communication Skills*. Doctor of philosophy, Prescott college.
- Bizer-hansen, L. L. (2020). *Investigating learning-oriented feedback as instructional process: A pedagogy of engagement and contingency to empower student learning the 21st-century classroom*. Doctorate in education, California State University.
- Hixson, K. (2019). *Developing and evaluating computer-based teamwork skills training for long-duration spaceflight crews*. Doctor of philosophy, Nova Southeastern University.
- Lunenburg, F.C. (2017). *Educational administration*. 6th edition. Cengage learning international office: Linda Schreiber-ganster.
- Northouse, P.G. (2016). *Leadership*. 6th edition. California: Sage publications, Inc.
- Winston, C.L. (2017). *Teamwork and collaborative capacity*. Doctor of education, Royal Roads University.